
Obsah

Předmluva	11
 A.	
MÍROVÉ VYUŽÍVÁNÍ JADERNÉ ENERGIE A JADERNÉ NEŠÍŘENÍ	
 Úvod	17
I. Hlavní smlouvy a úmluvy proti jadernému a radiologickému šíření	19
1. Smlouva o nešíření jaderných zbraní (NPT)	19
a) Charakteristika	19
b) Smluvní úprava jaderného nešíření a možné hrozby	20
2. Úmluvy pro zajištění jaderných a radiologických materiálů a účinnou ochranu jaderných zařízení	21
 II. Neproliferační a bezpečnostní opatření MAAE	23
1. Obecná charakteristika a hlavní úkoly MAAE	23
2. Další aktivity MAAE v oblasti bezpečnosti proti zneužití	25
3. Mnohostranné jaderné přístupy (MNAs)	27
4. Předpokládané budoucí zaměření MAAE	30
 III. Rezoluce RB OSN č. 1540 a sankční rezoluce vůči KLDR a Íránu	32
1. Rezoluce RB OSN č. 1540	32
2. Sankční rezoluce vůči KLDR	33
3. Sankční rezoluce vůči Íránu	34
 IV. Strategie EU proti šíření zbraní hromadného ničení a jejich nosičů	36
1. Obecná charakteristika	36
2. Koncepční dokument	36
3. Praktická realizace	37

V. Kooperativní snížení hrozby (CTR)	39
1. Charakteristika	39
2. Iniciativa pro „jaderná města“ (NCI)	40
3. Aktivita ke snížení rizika šíření vojensky využitelného štěpného materiálu	42
a) Budování zařízení na bezpečné skladování vojensky využitelného štěpného materiálu	43
b) Americko-ruská dohoda o likvidaci nadbytečných zásob plutonia	43
c) Americko-ruská dohoda o uzavření tří ruských reaktorů vyrábějících plutonium	44
d) Programy se vztahem k HEU	44
e) Iniciativa pro globální snížení hrozby (GTRI)	45
f) Světový ústav pro jadernou bezpečnost (WINS)	46
VI. Schůzky skupiny G8 a americko-ruské summity (po 11. září)	48
1. Schůzky skupiny G8	48
2. Neproliferační a jiné iniciativy ze schůzek prezidentů USA a Ruské federace	52
VII. Kontrolně vývozní režimy proti šíření jaderných zbraní a raketových nosičů	56
1. Zanggerův výbor (ZC)	57
2. Skupina jaderných dodavatelů (NSG)	57
3. Kontrolní režim raketových technologií (MTCR)	58
VIII. Haagský kodex chování (HCOC)	60
1. Charakteristika dokumentu	60
2. Význam a hodnocení HCOC	61
IX. Bezpečnostní iniciativa proti šíření (PSI)	62
X. Důvody pro a proti vlastnictví jaderných zbraní	64
1. Motivace a překážky	64
a) Národní bezpečnostní model	65
b) Prestižní model	67
c) Vnitropolitický model	69
d) Technologický model	71
e) Ekonomické faktory	72
Závěry	75
Poznámky a literatura	82

B. JADERNÉ ODZBROJENÍ

I. Současné jaderné hrozby	91
II. Smlouva NPT a jaderné odzbrojení	94
1. Smluvní uspořádání a hodnotící proces	94
2. Smluvní univerzalita	96
a) Hlavní navrhované způsoby řešení, jejich klady a zápory	96
3. Americko-indická dohoda o civilní jaderné spolupráci	100
a) Vývoj americko-indické jaderné spolupráce	100
b) Dohoda o Iniciativě v civilní jaderné spolupráci (CNCI)	101
c) Problematika oddělení indických civilních a vojenských jaderných programů	101
d) Úprava americké legislativy a Dohoda 123	102
III. Smlouvy o všeobecném zákazu jaderných zkoušek (CTBT) a zákazu výroby štěpných materiálů pro vojenské účely (FMCT)	105
1. Smlouva o všeobecném zákazu jaderných zkoušek (CTBT)	105
2. Smlouva o zákazu výroby štěpných materiálů pro vojenské účely (FMCT)	106
IV. Bezjaderné zóny (NWFZs)	110
1. Obecná charakteristika a Středoasijská bezjaderné zóna	110
2. Smlouva o zóně bez jaderných zbraní (bez všech zbraní hromadného ničení a jejich nosičů) na Blízkém východě	111
a) Bezpečnostní situace v regionu	111
b) Výzvy k vytvoření zóny bez jaderných zbraní a bez všech zbraní hromadného ničení	112
c) Odlišné postoje arabských zemí, Íránu a Izraele	113
d) Možné podmínky k dosažení pokroku	113
e) Předpokládané hlavní prvky odzbrojovacího režimu	114
V. Hlavní iniciativy k vytvoření světa bez jaderných zbraní	119
1. Aktivity proti jaderným zbraním v době studené války	119
a) Pugwashské hnutí	121
b) Činnost Palmeho komise, Mírová iniciativa pěti kontinentů, Akční plán Rádžíva Gándhího	122
2. Vývoj po skončení bipolárního rozdělení světa	123
a) Iniciativa Komise pro zbraně hromadného ničení	124

Úvod	124
Doporučení Komise k jaderným zbraním	125
b) Vzorová úmluva o jaderných zbraních	128
c) Nejnovější výzvy bývalých předních politiků USA	130
d) Mezinárodní konference v Oslu	133
e) „K opravdové bezpečnosti“	134
f) Fórum článku VI (NPT)	136
g) Výzva bývalých britských a italských politiků	136
h) Aktuální odzbrojovací iniciativy EU	137
ch) Kampaň Global Zero	138
i) Podpora vize bezjaderného světa bývalými předními německými politiky	139
Závěry	141
Poznámky a literatura	147
ZÁKLADNÍ POJMY	153
ZKRATKY	157
PŘÍLOHY	
1) Obálka amerického Bulletinu atomových vědců s „hodinami posledního soudu“	165
2) Manifest (Bertrand Russell, Albert Einstein)	166
3) Smlouva o nešíření jaderných zbraní (NPT)	168
4) Seznam členských zemí kontrolně vývozních režimů proti šíření jaderných zbraní a raketových nosičů	174
5) 13 praktických kroků k jadernému odzbrojení	176
6) Výzva k podpisu deklarace kampaně Global Zero	178
O autorovi	179